

## א ס ת ר ה ו ר ו ב י ן ז " ל

בת לאה וזאב פרידלין

נולדה: אדו תר"ע - מרץ 1910  
נפטרה: ז' בשבט תשנ"א - 22.1.1991

אסתר הורוביץ או אסתר פרידלין (שם נעוריה מבית אביה) בפי הוותיקים, גם שנים רבות לאחר שנישאה למשה ז"ל, נולדה ברוסיה לפני כ-81 שנים והובאה ע"י הוריה לארץ בהיותה בת שנתיים.

אסתר היתה דמות מיוחדת במינה בנופה של אשדות. מיוחדת ביופיה היתה, ובמיוחד בעיניהם של הילדים הראשונים של הקיבוץ, אליהם הגיעה היישר מסמינר "לוינסקי" הידוע (לאחר לימודיה בגמנסיה "הרצליה").

מיוחדת היתה גם במספר הרב של השנים שבו התמידה כגננת. מיוחדת - בדרכה המיוחדת, בה לימדה וחינכה את הילדים לאהבת הטבע, חי והצומח. כשאנו אומרים ילדים - צריך לזכור שמדובר בעשרות ילדים במשך עשרות שנים, כמו שסיפרה אסתר בראיון לעלון לפני שלוש שנים. הילדים של אז - היום סבים וסבתות שגם ילדיהם למדו בגן של אסתר.

אסתר היתה מיוחדת גם ברצונה להמשיך ללמוד, לחקור ולהעמיק. להבין את נפשו הרכה של הילד. מתוך נסיונה הרב וההשתלמויות שהעשירו אותה, המשיכה לטפל, לחקור ולהקל על מצוקות נפשם של הילדים, שהמשיכו לבוא אליה, גם לאחר שיצאה לגימלאות ממקצועה - גננת-ילדים.

אסתר, אנחנו מבקשים את סליחתך וסליחת בני משפחתך, על כי אנו נאלצים לקצר בדברינו. יכולנו לעמוד כאן ליד קברך, ולספר עוד הרבה דברים יפים על אותה תקופה, או לספר על הכאבים והסבל הרב בהם היית נתונה בשנים האחרונות ב"בית-אחדות". היינו אומרים, שאפילו השמיים בוכים עליך, אבל... בשנת בצורת שחונה שכזו, אנו מקבלים בשמחה כל סיפת גשם שמועילה בסובה לרדת בשדותינו. פעם, כאשר נפטר חבר ותיק - היינו סוגרים את כל מקלטי הרדיו - לאות אבל. והיום...

אנחנו מצווים ללכת לכל מקום כשאנו צמודים למסכת אב"כ שתגן עלינו מפני התקפות של אויבינו העירקים, ואוזנינו קשובה לדיווחי הרדיו ולהוראות התנהגות המשודרות אלינו משם.

נותר לנו רק להתנחם בידיעה, שעכשיו תמו יסוריך סוף-סוף, ונותרו, כמובן, המון המון זכרונות עליך.

סלחי לנו אסתר. נוחי בשלום.

עמליה דיין